

1. การเตรียมการช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ และด้านพลังงานของรัฐบาลสหพันธ์ฯ

ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนส่งผลให้ราคาพลังงานในสหพันธ์ฯ พุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทำให้เศรษฐกิจสหพันธ์ฯ ได้รับผลกระทบอย่างมาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการปฏิบัติการด้านสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ จึงได้ร่วมหารือกับผู้บริหารของบริษัทหลายแห่งและผู้แทนองค์กรต่าง ๆ เพื่อรวบรวมปัญหาเศรษฐกิจในภาพรวม ทั้งนี้ ตามข้อมูลของหนังสือพิมพ์ Handelsblatt รัฐบาลสหพันธ์ฯ กำลังเตรียมการทำงานภายใต้ความกดดันอย่างสูงเพื่อประคับประคองเศรษฐกิจ ซึ่งคาดว่าจะมีการช่วยเหลือ 2 ส่วน ได้แก่ (1) โครงการช่วยเหลือเศรษฐกิจที่ได้รับจากสงครามที่เกิดจากการโจมตีของรัสเซียในยูเครน ที่เรียกว่า “Russlandschutzschirm” และ (2) โครงการช่วยเหลือด้านพลังงาน ที่เรียกว่า “Schutzschirm für Energiewirtschaft” อย่างไรก็ตาม แผนการช่วยเหลือยังไม่มีข้อสรุปสุดท้ายที่แน่นอน โดย 2 กระทรวงข้างต้นยังต้องหารือกันในรายละเอียดต่อไป ซึ่งรูปแบบการช่วยเหลือเศรษฐกิจของรัฐบาลสหพันธ์ฯ จะต้องขึ้นอยู่กับกรอบระเบียบของกฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือเศรษฐกิจของอียู โดยขณะนี้ รัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้ส่งข้อเสนอไปยังคณะกรรมการอียูให้ผ่อนคลายนโยบายเพื่ออำนวยความสะดวกในการช่วยเหลือของประเทศสมาชิก

2. ความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการปฏิบัติการด้านสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ เกี่ยวกับมาตรการการคว่ำบาตรรัสเซีย

หลังจากที่สมาชิกพรรค FDP บางส่วนได้ออกมาเรียกร้องให้สหพันธ์ฯ ระงับการนำเข้าก๊าซ และน้ำมันจากรัสเซีย นาย Robert Habeck (พรรค Green) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการปฏิบัติการด้านสภาพภูมิอากาศสหพันธ์ฯ ได้ออกมาเตือนเกี่ยวกับการคว่ำบาตรด้านพลังงานต่อรัสเซียว่า อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจมหภาค และความเสียหายทางสังคมโดยรวมของสหพันธ์ฯ พร้อมทั้งให้ความเห็นว่าวิธีการคว่ำบาตรควรถูกคัดเลือกด้วยความรอบคอบในรูปแบบที่ทำให้เศรษฐกิจของรัสเซียได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยที่เศรษฐกิจของชาติได้รับผลกระทบให้น้อยที่สุด ทั้งนี้ นาย Habeck กล่าวย้่าว่า หากรัสเซียเป็นฝ่ายระงับการส่งก๊าซ และน้ำมัน สหพันธ์ฯ ก็ยังคงพร้อมรับมือกับปัญหาด้านพลังงานในระยะสั้นได้ โดยในหลักการแล้วการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของพลังงานหมุนเวียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้ นาย Habeck ได้ออกมาเรียกร้องให้กลุ่ม OPEC เพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันให้มากขึ้น

3. การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนพลังงาน

เนื่องจากปัญหาราคาพลังงานที่พุ่งสูงขึ้นและการพึ่งพาพลังงานส่วนมากจากรัสเซียของสหพันธ์ฯ ทำให้หลายฝ่ายออกมาเรียกร้องให้มีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ช่วยในการลดปริมาณการใช้พลังงาน เนื่องจากการลดการใช้พลังงานในทุก ๆ หน่วยสามารถช่วยลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศ ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ สามารถทำได้ 3 วิธี ได้แก่ (1) การใช้ AI หรือ ระบบ Machine Learning (ML) ช่วยระบุจุดบกพร่องในการใช้พลังงานของห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการใช้กระบวนการเหมืองข้อมูล (Process Mining) ตรวจสอบ พัฒนา และบริหารจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ (2) การทำห่วงโซ่อุปทานของผลิตภัณฑ์ให้สั้นลงผ่านการผลักดัน Start-up ให้ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีห่วงโซ่อุปทานที่สั้นลง เช่น การพัฒนาเครื่องพิมพ์แบบ 3 มิติที่สามารถผลิตชิ้นส่วนเครื่องจักรทั้งหมดได้ภายในประเทศ เนื่องจากการลดห่วง

โซ่อุปทานให้สั้นลงสามารถลดการใช้พลังงานได้ และ (3) การทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยระบบดิจิทัลทำให้การทดสอบมีความรวดเร็ว และสามารถประหยัดการใช้พลังงาน

4. ภาคอุตสาหกรรมรถยนต์

4.1 ล่าสุด บริษัทผลิตรถยนต์ Tesla บริษัทสัญชาติอเมริกัน ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลรัฐ Brandenburg ให้เปิดโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าที่เขต Grünheide รัฐ Brandenburg เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ โรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแห่งนี้ถือว่าเป็นโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแห่งแรกของบริษัท Tesla ในอียู และจัดว่าเป็นโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่สามารถก่อสร้างเสร็จภายในเวลาน้อยกว่า 2 ปี และใช้เงินทุนหลายพันล้านยูโรของประวัติศาสตร์ของสหพันธ์ฯ ทั้งนี้ บริษัท Tesla คาดว่าโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแห่งนี้จะสามารถผลิตรถยนต์ไฟฟ้าได้ปีละ 500,000 คัน อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าของบริษัท Tesla จะได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลรัฐ Brandenburg แต่ก็ยังคงต้องประสบปัญหาการต่อต้านจากนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในประเด็นการใช้น้ำ การบำบัดน้ำเสีย และการจัดการเกี่ยวกับการกำจัดแบตเตอรี่ที่ใช้แล้ว นอกจากนี้ บริษัท Tesla ยังต้องแข่งขันกับบริษัทผลิตรถยนต์สัญชาติสหพันธ์ฯ ได้แก่ บริษัท Volkswagen AG บริษัท Mercedes Benz AG และ บริษัท BMW AG ในการจัดหาแรงงานฝีมือประเภทที่ขาดแคลนในสหพันธ์ฯ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านซอฟต์แวร์ ด้านไอที และด้านวิศวกรไฟฟ้า เป็นต้น อนึ่ง การอนุมัติตั้งโรงงานผลิตรถยนต์แห่งนี้ถือว่ามีผลสำคัญต่อเศรษฐกิจของรัฐ Brandenburg อย่างมาก โดยคาดว่าจะสามารถสร้างตำแหน่งงานในระยะแรกได้ถึง 12,000 ตำแหน่ง และอาจจะมีการสร้างตำแหน่งงานเพิ่มมากขึ้นต่อไปหากรัฐบาลสหพันธ์ฯ สามารถผลักดันให้ภูมิภาคนี้เป็นศูนย์กลางการผลิต รถยนต์ไฟฟ้าและศูนย์กลางการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน

4.2 ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครนทำให้เกิดข้อจำกัดด้านการขนส่งทางรถไฟ ทางอากาศ และระบบโลจิสติกส์ ของวัตถุดิบสำหรับภาคการผลิตอุตสาหกรรมรถยนต์ในสหพันธ์ฯ โดยเฉพาะวัตถุดิบที่เกี่ยวข้องกับระบบสายไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ ซึ่งมีส่วนประกอบที่ซับซ้อน มีการผลิตสำหรับยานยนต์เฉพาะรุ่น และมีฐานการผลิตส่วนใหญ่อยู่ในยูเครน จึงไม่สามารถโอนถ่ายการผลิตไปยังฐานที่ตั้งอื่น ๆ ได้ในระยะสั้น นอกจากนี้ ยูเครนยังเป็นที่ตั้งของโรงงานผลิตก๊าซเฉื่อย (Noble Gas)¹ ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญในการผลิตไมโครชิปและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โดยขณะนี้ วัตถุดิบทั้ง 2 ประเภทมีสินค้าคงคลังเหลือน้อยมาก ทำให้บริษัท Volkswagen AG บริษัท Mercedes Benz AG และบริษัท BMW AG ได้ประกาศระงับการผลิตในโรงงานบางแห่งแล้ว ทั้งนี้ หลังจากที่รัสเซียบุกโจมตียูเครน บริษัท Volkswagen AG ได้ประกาศระงับการผลิตของฐานการผลิตในรัสเซียและระงับการส่งออกรถยนต์ไปยังรัสเซียแล้วอย่างไม่มีกำหนด

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 หลายฝ่ายของสหพันธ์ฯ ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับการคว่ำบาตรด้านพลังงานต่อรัสเซียไปในทิศทางเดียวกัน อาทิ นาง Marie-Agnes Strack-Zimmermann ประธานคณะกรรมการการฝายป้องกันแห่งรัฐสภาสหพันธ์ฯ (Defence Committee of the German Parliament) กลุ่ม Young Liberals และสถาบัน National Academy of Sciences Leopoldina ในเมือง Halle สหพันธ์ฯ เห็นด้วยกับการระงับการนำเข้าพลังงานจากรัสเซีย เนื่องจากในระยะสั้นสหพันธ์ฯ สามารถจัดหาพลังงานในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม สมาคมการจัดการด้านพลังงานและน้ำแห่งสหพันธ์ฯ (Energie-und Wasserwirtschaft: BDEW) ไม่เห็นด้วยต่อการคว่ำบาตรแหล่งพลังงานจากรัสเซียเนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อ

¹ ก๊าซเฉื่อย หมายถึง ธาตุที่ไม่ไวต่อการทำปฏิกิริยากับธาตุอื่น ๆ โดยธาตุที่จัดว่าเป็นก๊าซเฉื่อย มีทั้งหมด 6 ธาตุได้แก่ ฮีเลียม (He) นีออน (Ne) คริปทอน (Kr) ซีซอน (Xe) เรดอน (Ra) และธาตุอาร์กอน (Ar)

เศรษฐกิจโดยรวมและประชาชนอย่างมาก เนื่องจากสหพันธ์ฯ สามารถจัดหาก๊าซจากแหล่งอื่นทดแทนการนำเข้า
ก๊าซจากรัสเซียได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

5.2 ปัจจุบัน ตัวแทนจำหน่ายพลังงานรายใหญ่ และหน่วยงานสาธารณูปโภคท้องถิ่น (Stadtwerk)
ของสหพันธ์ฯ มีความกังวลต่อการระงับการนำเข้าพลังงานจากรัสเซีย เนื่องจากขณะนี้ตัวแทนจำหน่ายพลังงานทั้ง 2
กลุ่ม ต้องรับภาระราคาพลังงานที่สูงขึ้นเพื่อจัดหาพลังงานให้เป็นไปตามภาระผูกพันของสัญญาที่ยังมีผลอยู่ และได้
ออกมาประกาศว่า ขณะนี้ ไม่สามารถทำสัญญาการจัดส่งพลังงานให้แก่ลูกค้ารายใหม่ได้อีกต่อไป

5.3 นาย Christian Lindner (พรรค FDP) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ กล่าวว่า
การเพิ่มขึ้นของราคาพลังงานในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และประชาชนอย่างมาก รัฐบาลสหพันธ์ฯ ได้
เตรียมการวางงบประมาณกว่า 15 พันล้านยูโรเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายผู้ได้รับผลกระทบ อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลังสหพันธ์ฯ กล่าวว่า งบประมาณที่วางไว้ยังคงไม่สามารถชดเชยกับราคาพลังงานที่ปรับตัวสูงขึ้นได้
ทั้งหมด

แหล่งที่มาของข้อมูล

<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/technologie/debatte-energieimporte-101.html>

<https://www.dw.com/de/gr%C3%BCnes-licht-f%C3%BCr-teslas-gigafactory-in-brandenburg/a-60744754>

<https://www.dw.com/de/ukraine-krieg-trifft-deutsche-autoindustrie/a-61001241>

<https://www.handelsblatt.com/meinung/kommentare/kommentar-energie-preisschock-smarte-technik-kann-helfen/28141334.html>